

Hej,

Har kommunen infört aktiv porrprevention för barn, enligt de tre punkterna nedan, på platser där barn vistas som kommunen är huvudman för?

På internet har barn enkel tillgång till miljontals gratis porrfilmer som ofta innehåller grov sexism, rasism och våld bl.a. så kallat "strypsex". Porrindustrins aggressiva marknadsföring når även barn som inte själva söker aktivt efter nätpornografi bl.a. genom pop-up-annonser, enkla sökord t.ex. "xxx" och länkade filmer. Det är även vanligt att barn exponeras genom att ett annat barn visar, det sker ofta i skolan, redan i lågstadiet.

Läkare, psykologer, gynekologer och kriminologer m.fl. vittnar från sitt dagliga arbete med barn om hur nätpornografin genererar en eskalerande fysisk och psykisk hälsokris bland barn. Det är vanligt att barn blir traumatiserade av det grova innehållet i nätpornografin samt att de kopierar det de lär sig i nätpornografin och även utsätter andra barn, ofta utan att förstå att det är fel. Polisen, NOAs, egen kartläggning* visar att skolan är den plats där flest flickor utsätts för sexuella trakasserier utanför hemmet. Barnens MeToo-upprop #kidstoo, #räckupphanden och #tystiklassen innehåller åtskilliga exempel på en utbredd sexuell utsatthet bland barn i skolor. Många tjejer berättar hur killar exponerar dem för nätpornografi mot deras vilja när lärare inte ser, att de trakasseras med referenser från porrfilmer och att de utsätts fysiskt för porrinspirerade övergrepp i skolan. Kommunstyrelsens ordförande i Falkenberg, Per Svensson, meddelar att ett tiotal incidenter har rapporterats per år där killar tvångsvisar nätpornografi för tjejer i skolan och att mörkertalet är stort, något som även rapporteras runt om i landet.

Som kommuninvånare förväntar jag mig att förskola, skola, fritids, bibliotek och andra platser i kommunens regi där barn vistas ska vara en porrfri zon. För att porrfria zoner ska bli realitet är det nödvändigt att kommunen inför aktiv porrprevention genom följande punkter:

- **Installera porrfilter/teknisk lösning** på kommunens digitala enheter och wi-fi-nätverk i verksamheter där kommunen är huvudman.
- **Inför porrfri policy** om att det inte är acceptabelt att spela upp nätpornografi varken via kommunens nätverk, kommunens digitala enheter eller privat teknisk utrustning som t.ex. privat smartphone på de verksamheter som kommunen är huvudman för där barn vistas.

Nedan följer:

1. **Argument för porrfria zoner i kommunens allmänna miljöer**
2. **Källor och referat om att det är olagligt att exponera barn för pornografi**
3. **Myter och fakta om teknisk lösning som begränsar kontaktytan, s.k. "porrfilter"**

Jag hoppas på ett gott samarbete och att vi tillsammans kan göra de allmänna platser som kommunen ansvarar för till porrfria zoner för barn. Jag ser fram emot ert svar!

Vänligen,
Kommuninvånare

1. Argument för porrfria zoner i kommunens allmänna miljöer

- Porrfria zoner har ett starkt **normbildande signalvärde**, likt samtyckeslagen, sexköpslagen samt åldersgräns på alkohol och tobak.
- Porrfria zoner **begränsar risken att exponeras** för nätpornografi, framför allt ofrivillig exponering, samt rustar och **stärker elevernas kritiska tänkande** gällande nätpornografi.
- Kommunens verksamhet ska stå för **antivåld, antirasism, jämställdhet och allas lika värde - alltså motsatsen till den vanliga nätpornografin** på samtliga punkter.
- **Det är även olagligt att exponera barn för våld**, mer om det nedan.

2. Källor och referat om att det är olagligt att exponera barn för nätpornografi

- Barnkonventionen blev lag i Sverige 1 januari 2020. Barnets rättigheter i enlighet med **barnkonventionen kräver att vuxna ger barn det skydd från våld som barn har rätt till.** "Konventionsstaterna skall uppmuntra utvecklingen av lämpliga riktlinjer för att **skydda barnet mot information och material som är till skada för barnets välfärd**, med beaktande av bestämmelserna i artiklarna 13 och 18." (artikel 17e, unicef.se/barnkonventionen)

Porrfilter/teknisk lösning är en viktig åtgärd för att förebygga att barns välfärd skadas av information och material som är skadliga för barn, till exempel den vanliga nätpornografin.

- **Porrbilder får inte sättas upp på allmänna platser som till exempel på anslagstavlor. Den som gör det kan dömas till böter eller fängelse.** (Om brott mot allmän ordning, kapitel 16 paragraf 11)

Digitala bilder och filmer med pornografi på skärmar genererar samma negativa effekter på barn som printade pornografiska bilder.

- **Porrfilmer får inte visas på TV vid tidpunkter då barn brukar titta.** (Radio och Tv-lag (2010:696), kapitel 5 paragraf 2)

Nätporren finns alltid tillgänglig för barn på internet, dygnet runt, alltså även på tidpunkter då barn brukar titta.

- **Porrfilm får inte innehålla bilder av barn. Den som gör, tittar på, sprider, säljer, ger bort eller gör det möjligt för någon att få tag på barnpornografiska bilder gör något olagligt. Som barn räknas enligt lagen den som är under 18 år.** (Brottsbalken, kapitel 6 sexualbrott paragraf 10)

Många porrsajter saknar åldersverifiering på de som medverkar i porrfilmerna. Ett flertal barn har identifierats i filmer bl.a. på Pornhub, en av världens mest populära porrsajter. Det förekommer alltså dokumenterade sexuella övergrepp på barn, s.k. "barnporr", även bland s.k. "vuxenporr" på de vanliga porrsajterna.

- **Man får inte sprida porr som visar sexuellt våld eller tvång där någon till exempel riskerar att skadas.** (Brott mot allmän ordning, kapitel 16 paragraf 10 c)

Forskning visar att 89.8% av alla scener i nätpornografin innehöll fysisk aggression** som bland annat slag, stryptag, "ass-to-mouth" och "gagging". När journalist och författare Katarina

Wennstam gjorde research bland den vanliga nätporren på de stora porrsajterna fann hon mycket grovt våld, hon skriver bl.a. "Jag har inte alltid varit säker på att hon kommer att överleva tills filmen är slut."***

3. Myter och fakta om porrfilter/teknisk lösning

Myt: Porrfilter/teknisk lösning tar alltid bort HBTQI-information och sexualupplysningsidor.

Fakta: Det är **enkelt att kontrollera** att ett porrfilter/teknisk lösning inte tar bort sidor med sexualupplysning och HBTQI-information t.ex. umo.se, rfsu.se, rfsi.se och snaf.se. **Det går att korrigera** om en viss webbsida skulle tas bort av misstag.

Myt: Porrfilter/teknisk lösning är kontraproduktivt på grund av att samtalen skulle utebli.

Fakta: Forskning från Uppsala universitet**** visar att nästan inga av barnen i studien hade pratat med en vuxen om pornografi någon gång. Alltså, **samtalen uteblir oftast oavsett om det finns porrfilter/teknisk lösning eller ej - om inte vuxna initierar samtalen. Därför är det viktigt att all porrprevention innehåller en helhetslösning som både begränsar tillgången och att barnen får ta del av åldersanpassade regelbunden porrkritisk undervisning och porrkritiska samtal.**

Myt: Porrfilter/teknisk lösning fungerar inte

Fakta: **Porrfilter har en betydande effekt, framför allt risken för ofrivillig exponering** särskilt bland de yngre barnen. **Exempelvis stoppades 10.200 sökningar på pornografiska webbsidor i Karlstads kommunkoncerns nätverk under april 2020.** Vad är definitionen på att "fungera"? Om definitionen av "fungera" är = "100% effekt" är det mycket i kommunens verksamhet som inte "fungerar" men som ändå används på grund av att det har en betydande effekt. Det finns inget porrfilter/teknisk lösning som är 100% vattentätt precis som det inte finns något dörrlås, brandvarnare eller Systembolag som är 100% vattentätt. Dörrlås kan brytas upp, brandvarnare kan gå sönder och det går att be en person över 18 år att köpa ut alkohol. Den som vill ta sig runt ett porrfilter kommer alltid kunna göra det, men samhället begränsar olika saker som är skadliga för barn så gott det går. Porrfilter/teknisk lösning har även ett viktigt **normbildande signalvärde**. Det finns olika porrfilter/tekniska lösningar som har mer eller mindre effekt, därför är det viktigt att **testa valt alternativ regelbundet** och att kombinera porrfilter/teknisk lösning med porrfri policy, åldersanpassad regelbunden porrkritisk undervisning och porrkritiska samtal. Kontakta Sveriges Kommuner och Regioner för vägledning om val av porrfilter/teknisk lösning.

Källor:

*https://polisen.se/siteassets/dokument/ovriga_rapporter/lagesbild-over-sexuella-ofredanden.pdf

**<http://unizon.se/engagera-dig/resurser-och-material/10-sammanfattande-punkter-fran-forskningen-om-porr-och>

***<https://www.expressen.se/kultur/qs/sa-radikaliseras-man-av-valdsporren/>

****Magdalena Mattebo, Uppsala universitet, 2016

Mer information:

Det här dokumentet är framtaget av barnrättsorganisationen Porrfri Barndom i november 2018. För mer information om barns ofrivilliga exponering för nätpornografi, barns porrkonsumtion och dess hälsokonsekvenser för barn samt referenser till ovan vänligen besök: <https://www.porrfribarndom.se/>